

<p style="text-align: center;"><u>Wykonał:</u></p> <p style="text-align: center;">Bystryk Dominik</p>		<p>Wydział: Informatyka Techniczna Filia JG</p> <p>Rok: 2</p> <p>Nr grupy: 1</p> <p>Rok akadem.: 2023/2024</p>
Organizacja i architektura komputerów (laboratorium)		
<p>Data zakończenia projektu: 26.03.2024 r.</p>	<p><u>Temat ćwiczenia laboratoryjnego:</u></p> <p style="text-align: center;"><i>Kalkulator dużych liczb heksadecymalnych</i></p>	

Streszczenie – Ćwiczenie polegało na przygotowaniu programu, który dla dwóch dużych liczb A i B w pozycyjnym zapisie szesnastkowym wykonywałby operacje dodawania, odejmowania i mnożenia. Program napisany w języku assembly na procesor x86

1. Wykorzystane oprogramowanie

- Virtual Box ver. 7.014
- Ubuntu 23.10
- Assembler NASM ver 2.16.01
- Text Editor wbudowany w OS

2. Cel i zakres ćwiczenia oraz opis sposobu wykonania ćwiczenia.

Celem ćwiczenia było przygotowanie programu w języku assembly, który miał, dla dwóch dużych (do 100 bajtów) liczb w zapisie pozycyjnym szesnastkowym wykonywać działania algebraiczne t.j. dodawanie, odejmowanie oraz mnożenie.

Dodatkowo program miał pobierać argumentu z wiersza poleceń i działać na architekturze x86 (32-bit).

Kompilacja (asemblowanie) programu miało zostać zautomatyzowane za pomocą pliku Makefile.

Ze względu na brak wcześniejszego kontaktu z językiem assembly, po wstępnym zaznajomieniu się z podstawami języka przygotowano następujący sposób wykonania ćwiczenia:

- a. Przygotować program pobierający argumentu z wiersza poleceń i wypisujący je na ekranie
- b. Do wyżej wymienionego programu przygotować możliwość wpisania tychże argumentów (tylko liczb A i B oraz znaku) do odpowiednich tablic, alokowanych w pamięci przydzielanej programowi.
- c. Dopisać podstawowe porównanie, od którego będzie zależało dalsze działanie programu (porównanie wartości argumentu „znak” do odpowiedniego znaku algebraicznego)
- d. Po prawidłowym przyrównaniu znaku przekonwertować „półbajt po

półbajcie” tabele zawierające liczby z ASCII na hex

e. Wykonanie działania arytmetycznego zgodnie z wprowadzonym wcześniej znakiem arytmetycznym i wpisanie wyniku do tabeli „wynik”

f. Przekonwertowanie elementów tablicy „wynik” z systemu Hex na ASCII i wypisanie ich w terminalu.

g. Wprowadzenie ewentualnych możliwości kontroli błędów użytkownika przy wprowadzaniu argumentów (nieprawidłowy znak arytmetyczny/błędna dana podana przez użytkownika)

3. Wykonanie zadania

Ze względu na fakt, iż nie miałem wcześniej kontaktu z językiem assembly stosunkowo ciężko było mi nie pogubić się w gąszczu nowej nomenklatury oraz szeregu „ograniczeń” jakie nakłada na użytkownika praca na rejestrach.

W związku z tym, oraz szeregiem nieznanymi mi i niezrozumiałymi błędami podczas „kompilacji”, udało mi się wykonać następujące elementy zadania (elementy zamieszczone w kodzie programu):

- program pobiera argumenty z wiersza poleceń oraz wypisuje je na ekranie
- program przepisuje podane argumenty do odpowiednich tablic (pomijając znak, do którego odwołuję się bezpośrednio do stosu);
- program porównuje i wybiera odpowiednie działanie arytmetyczne
- program ma możliwość sprawdzenia czy został podany właściwy znak arytmetyczny
- program wykonuje prawidłowo dodawanie i odejmowanie
- program wykonuje prawidłowo mnożenie pierwszej liczby przez **jedną cyfrę/literę** drugiej liczby podanej przez użytkownika – algorytm działa dla cyfr w systemie hexadecymalnym od 0 do 9 oraz dla litery a; przy literach B-F dochodzi do zjawiska gubienia przeniesienia
- rozpoczęto implementację algorytmu dzielenia, w obecnej chwili w programie znajduje się jedynie sprawdzenie czy 2. liczba podana przez użytkownika nie jest zerem oraz wykonane zostaje „dzielenie” tylko gdy długość 1. liczby jest mniejsza od długości liczby nr 2.
- program prawidłowo wykonuje konwersję ASCII do Hex oraz konwersję odwrotną Hex do ASCII

4. Algorytmy oraz ich opis

a) pobieranie argumentów z wiersza poleceń:

- krótki opis

`./nazwa_programu arg1 arg2 arg3`

Argumenty, z którymi wywołany jest nasz program są umieszczane na stacku, aby się do nich dostać korzystam z możliwości jakie dają wskaźniki stosu (EBP oraz ESP).

Poprzez odpowiednie adresowanie mam możliwość pobrać argumenty, umieścić ich wartości w rejestrach, by następnie skorzystać z innych

możliwości operacji na argumentach.

W przypadku naszego programu mamy 3 argumenty:

Arg 1 to liczba nr 1

Arg 2 to znak arytmetyczny określający jakie działanie chcemy wykonać

Arg 3 to liczba nr 2

b) pobieranie długości string

Ponieważ działania arytmetyczne chciałem przeprowadzić w sposób „bajt po bajcie” z tablic chciałem wiedzieć ile liczb ma każdy string (żeby poprawnie wpisać je do tablic – w sposób jaki przygotowałem wg algorytmów)

- opis algorytmu:

> wyczyść rejestr ebx (będzie potrzebny jako wskaźnik)

> porównaj każdy bajt stringa od miejsca wskazywanego przez [eax+ebx] (w eax mamy de facto offset wpisanego stringa) i sprawdź czy nie jest równy 0 (NULL/koniec stringa)

> jeżeli nie to wróć do początku po inkrementacji wskaźnika

> jeżeli tak przerzuć długość stringa liczby do pamięci

Po pobraniu długości każdej liczby i wprowadzeniu ich do odpowiednich „zmiennych” - strlen1 dla liczby 1 i strlen2 dla liczby 2 – wypisujemy je na ekranie terminala.

c) Wpisywanie stringa do tablicy

Aby ułatwić sobie operacje na stringach wpisuję obie liczby do odpowiadających im tablic Num1_arr oraz Num2_arr przesuwając je o 1 półbajt w prawo, by mieć na początkach tablic „zero wiodące”, które przyda się w późniejszym etapie.

d) Wypisanie znaku i sprawdzenie go

Program działa na zasadzie: Przygotuj arg 1, sprawdź arg 2, przygotuj arg 3, dlatego w kodzie, mimo iż wspomniałem wyżej o przepisywaniu do tablic i wyszukiwaniu długości obu liczb pomiędzy nimi znajduje się sprawdzenie oraz wypisanie znaku podanego przez użytkownika.

Program rozpoznaje następujące znaki:

- „+” dla dodawania

- „-” dla odejmowania

- „*” dla mnożenia (podawane w terminalu jako ‘*’ ze względu na OS)

- „/” dla dzielenia (podawane w terminalu jako ‘/’ ze względu na OS)

W przypadku podania znaku, który nie został wyżej wymieniony wyświetli się informacja o wpisaniu błędnego znaku.

Po porównaniu zostaje wypisany odpowiedni znak algebraiczny i następuje przejście do wypisania i opracowania liczby 2.

e) konwersja ASCII do HEX i HEX do ASCII

Po wpisaniu liczby do tablicy program konwertuje liczbę wpisaną przez użytkownika do systemu hexadecymalnego.

Odbywa się to w następujący sposób:

1. Ustawiamy wskaźnik na tablicę z liczbą oraz ustawiamy nasz licznik na długość liczby w tablicy
2. Sprawdzamy półbajt po półbajcie liczby hexadecymalnej czym jest – cyfrą, dużą literą, małą literą.
3. Za pomocą odpowiedniej funkcji, bazując na tablicy kodów ASCII przeprowadzamy konwersję do HEX i nadpisujemy ten element w tablicy.

5. Uwagi końcowe:

Zabrakło mi czasu na przygotowanie prawidłowe algorytmu mnożenia i dzielenia oraz optymalizację kodu.

6. Optymalizacja:

Optymalizacja w moim programie jest możliwa w każdym jego aspekcie działania.

7. Krótko o Makefile

>automatyzuje kompilację (asemblację) programu

Zawartość programu Makefile:

all:

nasm -felf32 -o calc.o calc.asm

ld -m elf_i386 -o calc calc.o

nasm -felf32 -o calc.o calc.asm

> assembler nasm

-felf32 - wymuszenie trybu 32 -bit

-o calc.o calc.asm – plik_wynikowy_aseblacji.o plik_źródłowy.asm

ld -m elf_i386 -o calc calc.o

> linker GNU

-m elf_i386 – wymuszenie emulacji i386

-o calc calc.o → linkowanie do pliku wynikowego z pliku źródłowego

8. Literatura

[1] notatki i materiały z wykładu „Organizacja i architektura komputerów”, źródło niepublikowane

[2] https://pl.wikibooks.org/wiki/Asembler_x86/Architektura, WikiBooks, książka o architekturze i instrukcjach assembly dla procesorów x86

[3] „NASM – The Netwide Assembly version 2.12.02”, The NASM Development Team, 1996-2016

[4] „Język assembler dla każdego”, Bogdan Drozdowski

[5] Youtube i wszelkiej tematyki filmiki instruktażowe/wykłady związane z assembly

[6] StackOverflow – przykłady użycia instrukcji w różnych elementach programowania w języku assembly

[7] Dokumentacja instrukcji Assembly x86 dla procesorów Intel